

Metropolis M

Christian Jankowski, voorgrond Bas de Wit en Suzie van Staaveren

Metropolis M

Jij bent jou en ik ben mij - Mybody.com in Nest

09.10.2019 | REVIEW — Eline van der Haak

Issue no4
aug - sept 2019
Ziektebeelden

Het lichaam is al eeuwen het strijdtoneel van politieke opvattingen. In *Mybody.com* in Nest weten de kunstenaars enkele van die regulerende machtsstructuren treffend te vangen.

Niets is zo universeel en tegelijk hoogstpersoonlijk als het menselijk lichaam. Iedereen heeft immers een lijf dat bestaat uit dezelfde elementen, maar de vormen ervan zijn nooit exact hetzelfde. 'Iedereen is anders, niemand is als jij, iedereen is anders; jij bent jou en ik ben mij', is de tekst van een liedje dat mijn dochter leerde toen zij naar groep drie ging. Een simpele tekst maar met een veelzeggende betekenis die we kennelijk aan kinderen willen overbrengen. Er ligt in zekere zin de moraal van de postmodernistische kapitalistische maatschappij in besloten: je mag als individu zijn wie je bent en moet de 'ander' ook respecteren. Natuurlijk kan meteen de vraag gesteld worden in hoeverre die vrijheid van het individu echt bestaat en of dat wel voor iedereen geldt. In de tentoonstelling *Mybody.com* bij Nest in Den Haag wordt precies deze kwestie onder de loep gelegd. De werken die er te zien zijn tonen aan dat autonomie sterk wordt beïnvloed door het politieke systeem.

In de westerse samenleving gaan steeds meer mensen gebukt onder de eisen van het schoonheidsideaal, waardoor er een hele industrie is ontstaan om lichamen daaraan aan te passen. Nu er ook nog allerlei filters en apps bestaan om het lichaam in de digitale omgevingen tot perfectie te brengen komt de dagelijkse realiteit steeds verder onder druk te staan. Sportscholen worden dan ook veelvuldig bezocht om de moderne mens in beweging te laten komen, omdat ze hier door drukke banen niet meer op een andere manier aan toekomen. Heske ten Cate (directeur van Nest en medesamensteller van de tentoonstelling) viel het op dat sportscholen een bepaalde overeenkomst vertonen met de klassieke *white cube* als tentoonstellingsruimte. Het zijn grote lege ruimtes met een aantal objecten erin, waar alle zintuigen worden aangesproken. Ten Cate vertelt hoe iedereen welkom is en er binnen de muren nauwelijks iets uitgedragen wordt wat zou kunnen wijzen op een politieke mening of wat aanstootgevend zou kunnen zijn. Voor deze tentoonstelling zijn er samenwerkingen met onder andere Fit For Free, die als een soort verlengstukken aan de presentatie gelinkt zijn. Een aantal derdejaars studenten van de KABK films over de toekomst van het lichaam die later in de sportschool op verschillende schermen vertoond gaan worden. Uit gesprekken tussen Nest en medewerkers van de sportschool bleek dat zij zich net zo goed zorgen maken over de toekomst en de steeds sterker wordende drang van mensen om het lichaam tot een vaak onnatuurlijke staat van perfectie te brengen.

In de expositieruimte vormt het lichaam steeds opnieuw het uitgangspunt waarmee verschillende boodschappen worden uitgedragen. Hoewel er in deze tijd steeds meer mogelijkheden zijn om je anders te identificeren dan middels het onderscheid tussen man en vrouw, wordt er nog steeds veelal in dit klassieke onderscheid gedacht en gehandeld. Het lichaam zorgt er dus voor dat je onvermijdelijk tot een bepaalde categorie behoort, wat van alles met zich meebrengt. Bij Nest zien we wederom dat de tegenstellingen tussen het mannenlijf dat veelal symbool staat voor macht en fysieke kracht en het vrouwenlichaam dat veelal gebukt gaat onder objectivering nog altijd aan de orde is. Een zevendelige fotoserie van Christian Jankowski toont prachtig aan hoe een aantal gewichtsheffers in hetzelfde uniforme sporttenu in Warschau openbare sculpturen van hun sokkels tillen. De sterke mannen moeten duidelijk enorme inspanning vertonen om deze (weliswaar verouderde maar evenzeer mannelijke) symbolen van hun sokkel te lichten en in beweging te krijgen. De in beeld gebrachte fysieke kracht en extreme masculiniteit onderstrepen tegelijk de zwaarte die ten grondslag ligt aan het moeten uitoefenen en behouden van macht. Even verderop haakt Bas de Wit met zijn sculpturen van belangrijke historische figuren zoals Napoleon in op de ontkrachting van de mannelijke macht, in een serie afgietsels van bustes, waar de lucht lijkt te lopen.

artutrecht.com/
artists

DAI presents COOP Summit 2019&Roaming
Assembly #25

Metropolis M

Ook de film *I, Soldier* (2005) van Köken Ergun benadrukt de tegenstrijdigheid van mannelijke power en de fragiliteit van het soldaat zijn. In een enorm stadion vindt een nationalistische ceremonie voor de Turkse republiek plaats waar sportactiviteiten worden uitgevoerd door jonge mannelijke studenten aan de militaire academie. Maar ook is er sprake van een eclectische samenkomst van historiek in de vorm van tijdloze socialistisch-realistische elementen en populaire cultuur, er wordt bijvoorbeeld hiphopmuziek gedraaid en poëzie voorgedragen. Een nogal boos uitzijende man in legerkostuum draagt door een microfoon een intens gedicht voor over de kwaliteiten van de soldaat. In een split-screen is daarnaast zo'n jonge soldaat in close-up in beeld gebracht. De tekst gaat over hem, hij kijkt er waardig en stoer bij met zijn helm op zijn hoofd en zijn wapen in de hand. Maar meer nog straalt zijn voorkomen kwetsbaarheid en onzekerheid uit. Hiermee wordt het collectieve element van een abstracte groep ineens tastbaar in één jongen, waardoor er eerder een gevoel van compassie voor zijn lot ontstaat dan een viering van zijn kracht en inzet voor het belang van het land.

2019
23 juli **b** **au** 11 nov
haus
lessons

Bauhaus Lessons. Collectiepresentatie lesmateriaal.

VHD:G presenteert: Unknown Grounds

Metropolis M

Bas de Wit, foto redactie

Patricia Kaersenhout

VHD'G presenteert: Unknown Grounds

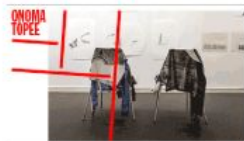
Open Oproep
voor
kunstenaars

1 OKT 2019 • 9 FEB 2020
MITCH EPSTEIN

M
MUSEUM
HELMOND

EXPO
PLU
A DOODLE
A SOLO
BY
FERMKE HERREGRAVEN
DIAGRAM
DISASTER
11.10.2019-
24.11.2019
Wijveld
Land B&Z

Ferme Herregraven bij Expoplu

DRÖMEN

Metropolis M

Patricia Kaersenhout

Patricia Kaersenhout

1WEE **EXPERIENCE CRITICISM**

DROMEN IN BETON
KANALENEILAND EN HOOG CATHARIJNE

CENTRAAL MUSEUM
UTRECHT

28 SEP 2019
T/M 19 JAN 2020

2 utopische bouwprojecten in een veranderende stad

Biënnale Gelderland — land 2019

10 OKT
— 5 JAN

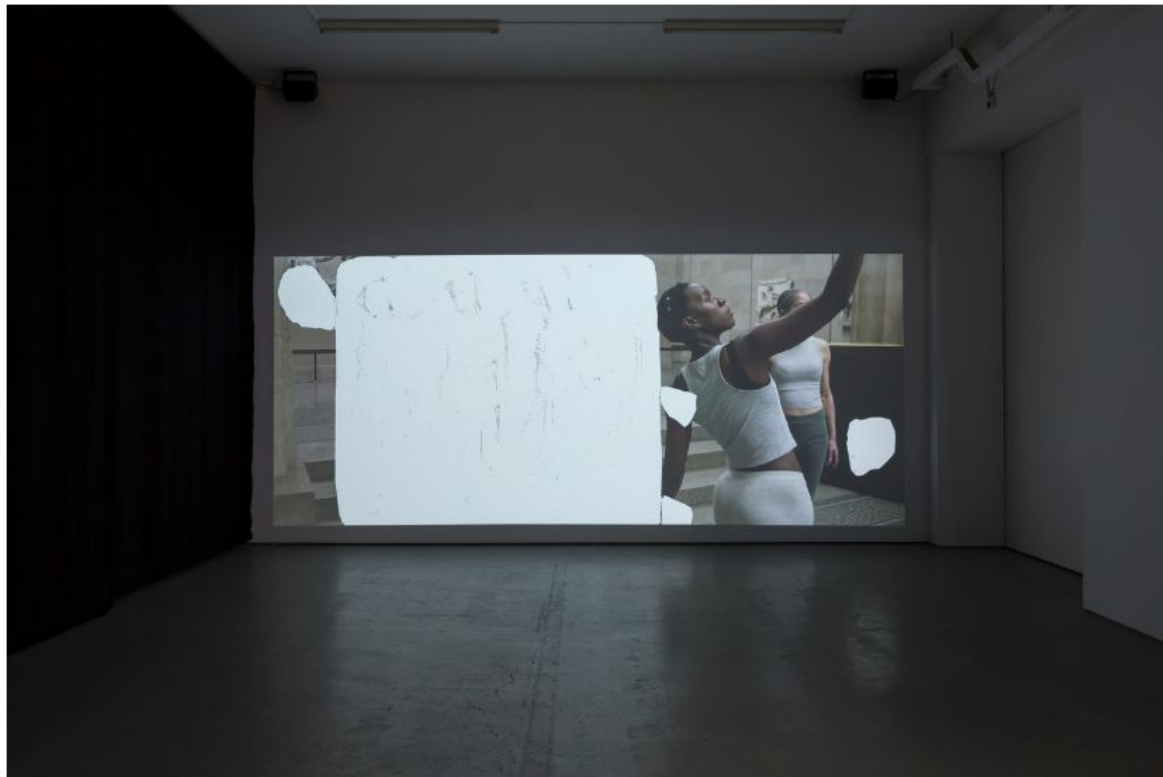
Biënnale Gelderland presenteert Seelenwandering

LUSTWAARDE
Platform for Contemporary Sculpture

25 international artists present sculptures outdoors

Metropolis M

Patricia Kaersenhout

Alix Blake

25
international
artists
present
sculptures
outdoors

Metropolis M

Alix Blake

Jenny Lindblom, detail installatie, foto redactie

Metropolis M

Mooi is de combinatie van deze film met de prachtige video *Conditions of an Ideal* (2016) van Alexis Blake er tegenover: een groep vrouwen voert in een zaal van het British Museum een choreografie uit waarbij zij de sculpturen uit de Griekse oudheid om hen heen als het ware spiegelen en confronteren. Hedendaagse lichamen maken zo contact met het verleden en gaan er een relatie mee aan. De dansers dansen soms alleen, dan weer samen en vormen met hun lichamen steeds andere bewegingen van afstoting en samenkomst. De vrouwen hebben verschillende leeftijden en uiterlijke kenmerken en tonen dat zij er allemaal mogen zijn – in die serene ruimte vol iconische verhevenheid – zijn zij op die momenten degenen die richting bepalen. Het maakt de geschiedenis letterlijk en figuurlijk minder statisch door de intense dynamiek die de ruimte vult.

Met haar serie *Your History Makes Me So Horny* (2011) gaat Patricia Kaersenhout ook op de vuist met de geschiedenis wat het zwarte vrouwenlichaam betreft, dat vaak werd gereduceerd tot exotisch of dienend door sporen van het kolonialisme. In de serie zijn foto's van zwarte vrouwen uit pornobladen geknipt en op collageachtige wijze gecombineerd met beelden uit de westerse geschiedenis en verschillende stoffen met uitbundige prints. Hoewel de originele objectificatie van de lichamen nog wel zichtbaar is, zijn zij nu eerder verworden tot krachtige heldinnen die hun plek binnen de geschiedenis en het heden opeisen.

De expositie raakt nog meer onderwerpen, zoals onder andere de wijze waarop onze digitale wereld lichamelijke beïnvloedt. Met *The Rodina* die in een performatief werk ingaat op het effect van gezichtsherkenning door algoritmen en Juliette Goiffon & Charles Beauté die bezig zijn met een onderzoek naar de manier waarop mensen functioneren binnen een werkomgeving die steeds verder geautomatiseerd raakt. Maar de tentoonstelling als geheel zette mij vooral aan het denken over de eeuwenoude relatie tussen man en vrouw en waar we ons in dit opzicht momenteel bevinden, met mannen in de rol van machthebbers, die onder ogen moeten zien dat er aan hun status gemorrelt wordt. Ze verliezen hun ongenaakbaarheid en verschijnen ineens als kwetsbare, fragiele wezens, tegenover vrouwen die juist bezig zijn op te staan en met overtuiging gestalte willen geven aan hun empowerment. Een uitgemaakte zaak is de ombuiging van de stereotyperende opvattingen over onder meer mannelijkheid en vrouwelijkheid niet te noemen, eerder een gevecht en een worsteling.

Momenteel is veel te doen om Margaret Atwoods' boek *The Handmaid's Tale* – en de gelijknamige serie – waarin een dystopische toekomst wordt geschetst waarin vrouwen volledig ondergeschikt zijn gemaakt aan mannen en zijn verworden tot broedmachines zonder controle over hun eigen lichaam. Hoewel wellicht onvoorstelbaar als realiteit, raakt dit fictieve verhaal wel aan eenzelfde kwestie als de expositie bij Nest.

Alle foto's Charlott Markus, courtesy Nest Den Haag, tenzij anders vermeld

Mybody.com, met werk van Alexis Blake, Kiken Ergun, Juliette Goiffon & Charles Beauté, Christian Jankowski, Patricia Kaersenhout, Jenny Lindblom, Shana Moulton, Richtje Reinsma, The Rodina, Suzie van Staaveren, Bas de Wit, Nest, Den Haag, te zien t/m 3.11.2019

SHARE THIS ARTICLE:
f | | BACK TO TOP